

WWF

Magazine

Lente-editie 2019

MIJN STEM VOOR DE PLANEET

Verkiezingspecial

EDITO

Onze missie: ervoor zorgen dat natuurbehoud en klimaat topprioriteiten worden in de volgende regeerakkoorden.

© JULIE DE BELAING

Sinds eind 2018 is de mobilisatie rond het klimaat in een stroomversnelling terechtgekomen. Tienduizenden manifestanten betogen in de straten van Brussel en op andere plaatsen in ons land. Die massale mobilisatie is een krachtig teken van een steeds grotere bewustwording en bezorgdheid over het duidelijke gebrek aan ambitie en transparantie van onze overheden in de strijd tegen de klimaatverandering. Op 26 mei trekken de Belgen naar de stembus voor de regionale, federale en Europese verkiezingen die meer dan ooit bepalend zullen zijn voor de toekomst van onze planeet. Daarom heeft WWF besloten om er alles aan te doen om van natuurbehoud en de strijd tegen de klimaatverandering een topprioriteit te maken binnen de regeerakkoorden die na de verkiezingen gesloten zullen worden. Maar zonder jou is dat onmogelijk. Dankzij jouw bijdrage kunnen we niet alleen grootschalige projecten op het terrein uitvoeren – in België en in andere landen – maar kunnen we ook elke dag opnieuw ons gewicht in de schaal leggen. Zo kunnen we wegen op de politieke besluitvorming en erover waken dat onze wetgeving de natuur en het klimaat zo goed mogelijk beschermt – of zelfs een duwtje in de rug geeft. Jouw steun is onze kracht.

Antoine Lebrun

Algemeen directeur
WWF-België

© LIEN VAN DEN EYNDE / WWF

6/ DOSSIER

Verkiezingen 2019:
mijn stem voor de planeet

© WWF-CAMBODIA

18/ OP HET TERREIN

Gezocht: lijfwacht (m/v)
voor panter in Cambodja

INHOUD

- 4 In 't kort
- 21 Kids
- 22 Bedankt

© WWF-ROMANIA

20/ FOCUS

Wat je van beren leren
kan: de bescherming
van weesberen

COLOFON: WWF Magazine is een publicatie van WWF-Vlaanderen vzw. Alle rechten voorbehouden aan WWF. Het Pandalogo en de afkorting WWF zijn handelsmerken van het World Wide Fund for Nature. Overname van teksten is toegestaan mits bronvermelding. • **Werken mee aan dit nummer:** Nadia Ajaji, Ioana Betieanu, Leen De Laender, Sara De Winter, Jerome Laycock, Antoine Lebrun, Rebecca Lévêque, Sofie Luyten, Sofie Ruyschaert, Monica Schuster, Marie Suleau, Pepijn T'Hooft, Julie Vandenberghe, Sarah Vanden Eede, Gwendoline Viatour, Béatrice Wédeux. • **Copywriting en coördinatie:** Tanita Leclercq, Catherine Renard, Wendy Schats. • **Vertaling:** Nicolas Chartier, Martin Collette. • **Design:** www.inextremis.be. • **Druk:** Daddy Kate. • **Coverfoto:** © Lien Van Den Eynde / WWF • V.U.: Antoine Lebrun, E. Jacquainlaan 90, 1000 Brussel.

IN 'T KORT

OVERWINNING VOOR HET NATIONAAL PARK PIRIN!

Pirin 1 - Skigebied o! Op 16 januari 2019 besliste het Bulgaarse gerecht in het voordeel van de biodiversiteit. In een onherroepelijk besluit heeft de hoogste administratieve rechtbank van Bulgarije de controversiële wijzigingen die de regering in december 2017 heeft doorgevoerd in het beheersplan van het Nationaal Park Pirin, nietig verklaard. Deze wijzigingen beoogden de uitbreiding van het skigebied van Bansko over bijna de helft van het park. De rechtbank baseerde de uitspraak op Bulgaarse wetteksten die stellen dat 'in nationale parken enkel onderhoudswerken zijn toegestaan, niet de bouw van nieuwe sportfaciliteiten'. Als gevolg van deze beslissing zullen we onze plannen voor de duurzame ontwikkeling van het park en de omgeving verder opdrijven. Wij danken iedereen die de WWF-petitie heeft ondertekend en gedeeld om de natuurlijke wonderen van Pirin te beschermen.

'SIGN FOR MY FUTURE'

'Sign for my Future' is een burgerinitiatief uitgegroeid tot een brede coalitie van jongeren, ceo's van bedrijven, middenveldorganisaties en de media, en vertegenwoordigers uit de academische wereld. Al deze mensen willen dat onze volgende regeringen eindelijk werk maken van een ambitieus klimaatbeleid. Momenteel zijn we op weg naar een gemiddelde opwarming van de aarde van meer dan 3°C. Door het akkoord van Parijs te tekenen, heeft België zich ertoe verbonden te doen wat nodig is om de opwarming ruim onder de 2°C te houden. Maar volgens het laatste IPCC-rapport dringt de tijd. De regeringen van de volgende legislatuur moeten dus het verschil maken en een klimaatbeleid uitvoeren dat ons land op weg zet naar een duurzame toekomst. Daarom moeten de volgende regeringen werk maken van een klimaatwet die fungeert als kader voor het uit te voeren klimaatbeleid, een maatschappelijk investeringsplan en een onafhankelijke klimaatraad. WWF steunt het initiatief. Jij ook?

Teken de petitie op signformyfuture.be

© DIPANKAR GHOSE / WWF-INDIA

DE TIJGER: NIEUWE CLASSIFICATIE VAN ONDERSOORTEN

Zijn er negen, zes of slechts twee ondersoorten van de tijger? De classificatie van de ondersoorten van de tijger wordt al langer in wetenschappelijke kringen besproken. Naar aanleiding van de publicatie van het onderzoeksartikel *Planning tiger recovery: Understanding intraspecific variation for effective conservation*, heeft de 'International Union for the Conservation of Nature' (IUCN) zijn classificatie van de ondersoorten van de tijger aangepast: er worden niet langer negen maar slechts twee ondersoorten erkend, namelijk *Panthera tigris tigris* (continentale tijgers) en *Panthera tigris sondaica* (Sunda-eilandtijgers). WWF volgt nu de conclusie van de IUCN in deze kwestie.

© ROGER HERMAN

GEZOCHT: HANDIGE HARRY'S MET HART VOOR WOLVEN EN SCHAPEN

Dat de wolf terug is in België, is goed nieuws voor de natuur en voor het toerisme. Maar doordat we al meer dan 150 jaar zonder de wolf leven, zijn we vergeten hoe we kunnen samenleven zonder conflicten.

De terugkeer verloopt dan ook niet voor iedereen zonder zorgen en gevolgen. Sommige schapen- en geitenhouders in Limburg en Wallonië hebben al ondervonden dat wolven dit kleinvee graag op hun menu zetten als het niet voldoende beschermd wordt. Maar met de juiste preventiemaatregelen kan je voorkomen dat er slachtoffers vallen. Daarom richtten Natuurpunt, Natagora, WWF en nog andere partners het 'Wolf Fencing Team Belgium' op. Een team van vrijwilligers dat veehouders met raad en daad bijstaat. Het netwerk is nog in volle opbouw. Op dit moment zoeken we naar vrijwilligers die zich willen inzetten voor dit netwerk en zo actief willen bijdragen aan een goede toekomst voor de wolf in België.

Geïnteresseerd? Meer informatie via wolffencing.be

EEN RANGER OVERLEEFT EEN GEWAPENDE CONFRONTATIE MET EEN STROPER

30 januari, 3 uur 's ochtends. Midden in het 'Srepok Wildlife Sanctuary' (Cambodja) betrappen zes patrouillerende rangers op de motor zes stropers met dieren die ze illegaal hebben gedood. De stropers zijn niet bereid zich vreedzaam over te geven en openen het vuur. De patrouilleleider, Cheng Chanthy, loopt daarbij een schotwonde op. 'Dit voorval is het zoveelste voorbeeld van de tragische gevolgen van de illegale handel in diersoorten en hout voor de biodiversiteit en de mens. Dit moet stoppen,' benadrukt Seng Teak, directeur van WWF-Cambodja. Het is al vaak gezegd en geschreven maar rangers geven hun hele leven om de natuur te beschermen, terwijl ze goed beseffen dat ze elke dag risico's lopen. Elk jaar worden wereldwijd meer

dan 100 rangers gedood. Inmiddels verkeert Cheng Chanthy niet meer in levensgevaar. Tijdens ons bezoek aan het ziekenhuis vertelde hij dat hij vastberaden is om terug te keren naar het bos, zo gauw zijn gezondheidstoestand dat toelaat.

© WWF-BELGIUM / CATHERINE RENARD

20 KM DOOR BRUSSEL | 19.05.2019

MOVE YOUR

FOR NATURE

Sluit je aan bij het #TeamPanda en loop de 20 km met WWF

WWF.BE/20KM

JOGGERS 20 KM DOOR BRUSSEL STEUNEN DE TIJGER

Op zondag 19 mei neemt WWF deel aan de 40ste editie van de 20 km door Brussel. Tijdens onze 3de editie lopen de sportievelingen van het #TeamPanda voor de toekomst van de tijger. In 100 jaar tijd heeft de soort 95% van zijn populatie verloren. Het aantal individuen is gedaald van meer dan 100 000 naar minder dan 4 000. De situatie is kritiek, maar onze inspanningen beginnen vrucht af te werpen. Sinds 2010 is de wereldwijde populatie van de wilde tijger met bijna 20% gestegen. En met jouw steun kunnen we dat aantal nog doen stijgen. Maar het blijft een race tegen de tijd om de soort voor uitsterven te behoeden.

Zamel zelf geld in of sponsor een loper:

<https://action.wwf.be/events/20-km-door-brussel-2019>

A satellite view of Earth from space, showing the Americas on the right and the Pacific Ocean on the left. The image is dominated by swirling white clouds over a deep blue ocean. The text 'DOSSIER' is in the top left, and the main title is in a white box in the center.

DOSSIER

Verkiezingen 2019: mijn stem voor de planeet

De belangrijkste uitdagingen waar de wereld op dit ogenblik mee geconfronteerd wordt, hebben te maken met de natuur en het klimaat, en toch staan die thema's vaak niet hoog op de politieke agenda. Terwijl 'natuur' ook gaat over de lucht die we inademen, het water dat we drinken, het voedsel dat we eten, bescherming tegen overstromingen en bodemerosie, een plaats van rust en verwondering, en ga zo maar door.

Met het oog op de regionale, federale en Europese verkiezingen op 26 mei roepen we de toekomstige regeringen op om van natuur en klimaat een topprioriteit te maken. Om hen te helpen, stellen we vier concrete beleidsacties voor waar we in België aan moeten werken: actie voor het klimaat, het stoppen van de illegale handel in hout en wilde soorten, een gezond landbouwbeleid voor mens en natuur, en meer ruimte voor natuur.

Verkiezingsspecial: Interview

Toen dit nummer van het WWF Magazine in de brievenbus viel, heb je je misschien afgevraagd waarom een organisatie als WWF zich interesseert voor de verkiezingen van mei 2019 en wat het doel van deze campagne is. Antoine Lebrun, onze algemeen directeur, en Sofie Luyten, onze beleidsdirecteur, lichten de beweegredenen toe.

Waarom organiseert WWF een campagne rond de verkiezingen, wat is de bedoeling?

Antoine Lebrun: Met het oog op de verkiezingen hebben we onszelf als doel gesteld om biodiversiteit en klimaat een centrale plaats te geven in de toekomstige federale en regionale regeerakkoorden, het 'stappenplan' voor elke minister. Ondanks alarmerende wetenschappelijke rapporten en de ondertekening van heel wat internationale verdragen, blijft het moeilijk om biodiversiteit en klimaat op de politieke agenda te krijgen. WWF wil de verkiezingscampagne gebruiken

om politici aan te zetten de nodige maatregelen te nemen tijdens de volgende legislatuur. Het is meer dan hoog tijd om actie te ondernemen en ervoor te zorgen dat alle levende soorten zich in goede omstandigheden kunnen ontwikkelen op onze planeet.

Zijn de vier beleidsacties die WWF vraagt realistisch? (n.v.d.r.: actie voor het klimaat, het stoppen van de illegale handel in hout en wilde soorten, een gezond landbouwbeleid voor mens en natuur, en meer ruimte voor natuur)

Sofie Luyten: Absoluut. Er is een heel proces aan vooraf gegaan om uit te maken welke prioriteiten we willen naar voor schuiven. We hebben bekeken wat voor ons, als natuurbehoudsorganisatie, belangrijk is, wat de volgende jaren op de politieke agenda staat en wat haalbaar is. Wat niet wil zeggen dat het makkelijk zal zijn, maar wel realiseerbaar in de loop van de volgende legislatuur. Het is dan ook cruciaal dat er dadelijk werk van wordt gemaakt. Daarom ook dat deze vier thema's moeten worden opgenomen in de volgende regeerakkoorden. Hierin staan de prioriteiten vermeld waaraan de volgende ministers zullen moeten werken vanaf het begin van hun mandaat. Om de taak van onze toekomstige ministers te vergemakkelijken, stellen we een reeks van concrete acties voor per thema.

»» *Het is meer dan hoog tijd om actie te ondernemen en ervoor te zorgen dat alle levende soorten zich in goede omstandigheden kunnen ontwikkelen op onze planeet."*

Antoine Lebrun

Sinds een aantal weken kennen de verschillende klimaatinitiatieven veel bijval. Sommige media maken gewag van politici die daar electoraal munt proberen uit te slaan. Is dat geen probleem?

A.L.: Het positieve van de hele zaak is dat alle politieke partijen eindelijk over het klimaat praten. Maar we moeten kritisch luisteren naar al wat er wordt gezegd en vooral aandachtig opvolgen wat de toekomstige regeringen concreet zullen doen voor het klimaat en de biodiversiteit. De technologische visie die steeds meer aanhang krijgt, bijvoorbeeld, is problematisch. Technologie is uiteraard een deel van de oplossing. Hernieuwbare vormen van energie zouden niet bestaan zonder technologie, maar toch kan technologie niet alle problemen oplossen. Er bestaat geen eenvoudige oplossing. De oplossing schuilt in een complex geheel van technologische innovaties, minder gaan verbruiken, nieuwe regelgeving, gedragsverandering ... Wat voor ons belangrijk is, is dat de partijen die in mei aan de macht zullen komen, prioritair werk zullen maken van concrete en efficiënte acties in de vier domeinen waar we het eerder al over hadden.

Steunen jullie de acties van de klimaatspijelaars?

A.L.: Natuurlijk! En ik steun ze ook als ouder; ik heb trouwens een document moeten ondertekenen opdat mijn zoon kon deelnemen. Het is heel positief dat jongeren het klimaatvraagstuk naar zich toe trekken en zich bezorgd tonen over hun toekomst. Jongeren krijgen vaak het verwijt dat ze te weinig betrokkenheid tonen maar ze begrijpen wel degelijk dat er veel op het spel staat. Ik hoop dat hun beweging een echte culturele verandering teweeg brengt. Zowel bij ons, volwassenen, die soms nog vastzitten in oude ideeën en gewoonten en nu aangezet worden tot actie, maar ook bij al die jonge mensen zelf die zich later, als volwassenen, zullen inzetten voor het behoud van onze planeet. Laten we daarnaast ook de klimaatmarsen van de voorbije maanden niet vergeten, georganiseerd door burgerbewegingen die jong en oud op de been brengen en die de beweging alleen maar kracht bijzetten.

Er is iets aan het gebeuren en de volgende regering kunnen daar niet meer omheen.

S.L.: Ik vind het fantastisch wat ze doen! In de media speculeerden sommigen onterecht dat de klimaatspijelaars gestuurd werden door andere organisaties. Maar dat werd snel bijgesteld. Natuurlijk zijn die jongeren op zoek gegaan naar informatie en terecht gekomen bij mensen waar de deur open stond. Maar ze hebben het wel zelf gerealiseerd. Het is goed dat er iets is ontstaan buiten de natuurbeweging, de klimaatverandering gaat immers ieder van ons aan. Ook de meeste politici erkennen dat de jongeren op straat komen vanuit een oprechte bezorgdheid.

Wat is de rol van het beleidsteam van WWF-België, vooral dan met het oog op de verkiezingen?

A.L.: Zijn rol is in de eerste plaats om wetenschappelijke en feitelijke gegevens aan te leveren opdat de politiek beslissingen kan nemen op basis van de realiteit en niet op basis van ideologieën of overtuigingen. Het team kan achtergrondinformatie geven bij problematieken zoals de fossiele brandstofsubsidies, de impact van België op de wereldwijde ontbossing en de handel in dier- en plantensoorten. Het is ook de taak van het beleidsteam om, onder andere via de pers, zaken die voor ons prioritair zijn op de politieke agenda te krijgen.

S.L.: WWF is vooral gekend voor zijn terreinprojecten: het beschermen, op het terrein, van waardevolle ecosystemen en van soorten die belangrijk zijn voor hun ecosysteem. Vaak met succes. Maar om dat model op grote schaal te implementeren, heb je wetgeving nodig, en dus ook een team dat werkt rond beleid. We kunnen neushoorns beschermen in nationale parken en ervoor zorgen dat hun aantallen terug toenemen. Maar er is ook wetgeving nodig om de illegale handel aan banden te leggen opdat soorten niet enkel in nationale parken beschermd worden maar overal bescherming genieten. De Belgische overheid heeft de bevoegdheid om politieke maatregelen uit te vaardigen in de strijd tegen de illegale handel in soorten. Ons team oefent druk uit om dit te bewerkstelligen. En dat geldt voor elk thema dat ons aanbelangt. Op die manier verhogen we onze impact.

Spreek met politici en laat hen weten hoe onontbeerlijk de natuur is voor ons allemaal."

Sofie Luyten

Meer informatie over onze vier eisen vind je op www.wwf.be/verkiezingen2019

Welke boodschap willen jullie de lezer meegeven in de aanloop naar de verkiezingen in mei?

A.L.: *Ik wil benadrukken dat we geen voorkeur uitspreken voor de ene of de andere partij, maar dat we een politiek debat op gang willen brengen rond onze vier prioritaire thema's die we uiteindelijk willen terugvinden in de regeerakkoorden. Ik zou iedereen willen aanmoedigen om politici die zich verkiesbaar stellen, aan te spreken over hun visie op klimaat en biodiversiteit, ongeacht de partij waarvoor hij of zij van plan is te stemmen, en om erover te praten met de mensen uit hun omgeving. Hoe groter het draagvlak, hoe meer invloed we uitoefenen op politici, en veranderingen kunnen heel snel gaan. Ik maak meestal de vergelijking met roken: ik herinner me de tijd toen mensen overal rookten, zelfs in het vliegtuig. Er was een wet nodig om dat gedrag te veranderen en vandaag de dag is het de norm dat er binnenshuis niet gerookt wordt. Hetzelfde moet gebeuren voor natuur en klimaat: het moet heel snel onaanvaardbaar worden dat het milieu nog verder aangetast wordt.*

S.L.: *Inderdaad, hoe meer mensen zich uitspreken voor de natuur en het klimaat, hoe beter. Spreek met politici en laat hen weten hoe onontbeerlijk de natuur is voor ons allemaal. WWF zal zich ook niet onbetuigd laten. Tussen eind april en begin mei, organiseren we live-interviews met vertegenwoordigers van de politieke partijen over hun milieu-ambities. Je kan deze interviews live bekijken en in real time of achteraf vragen stellen. Je kan ook onze berichten en video's delen via je sociale netwerken en die van de politieke partijen, en symbolisch jouw 'stem voor de planeet' geven op onze website. Bij dit magazine vind je ook een poster die je voor het raam kan hangen. Hoe meer politici beseffen dat klimaat en biodiversiteit prioriteiten zijn voor de kiezers, hoe meer ze bereid zullen zijn om te handelen.*

Actiegebied Klimaat

We kunnen niet meer om de klimaatverandering heen: extreme temperaturen, orkanen, en stortregens teisteren de wereld. Ook België ontsnapt er niet aan: een hete zomer met watertekorten en problemen met de oogst tot gevolg. Welke acties kan België ondernemen om de impact van de klimaatverandering te beperken?

DE STAAT VAN HET (BELGISCHE) KLIMAAT

De klimaatverandering houdt zich niet aan landsgrenzen. Elk land moet dus zijn verantwoordelijkheid nemen en zijn impact op het klimaat reduceren. Samen moeten we de stijging van de gemiddelde temperatuur beperken tot maximaal 1,5°C zoals vastgelegd in het Akkoord van Parijs. Feit is dat België achterop hinkt om zijn 2020-klimaatdoelstellingen te halen. En dat het komende decennium doorslaggevend zal zijn in de strijd tegen de klimaatverandering ...

HOEZO?

De jaarlijkse daling van broeikasgasemissies in België t.o.v. 2005 bedraagt gemiddeld 1% in plaats van de nodige 8% om CO₂-neutraal te zijn voor 2050. Het Europese Milieubureau waarschuwde België dan ook al meermaals dat het niet op weg is om zijn 2020-klimaatdoelstellingen te halen. We zullen dus met een achterstand starten om de emissiereducties voor 2030, die ambitieuzer zijn, te realiseren.

Een van de redenen waarom we de 2020-doelstellingen niet zullen halen, is omdat de Belgische staat elk jaar nog steeds minstens € 2,7 miljard aan belastingvoordelen uitkeert voor fossiele brandstoffen (olie, kerosine, stookolie, gas). Een voorbeeld: een Belgisch gezin dat over een bedrijfswagen beschikt, geniet een gemiddeld voordeel van € 493/maand. Een Belgisch gezin dat het openbaar vervoer gebruikt, geniet slechts een gemiddeld voordeel van € 94/maand. Deze subsidie draagt dus bij aan onze CO₂-uitstoot, aan het mobiliteitsprobleem en kost extra geld aan de volksgezondheid door de slechte luchtkwaliteit en de sedentaire levensstijl waaraan hij bijdraagt. En nog: stookolie geniet € 1,1 miljard aan belastingvoordelen. Renovatie- en isolatiepremies bedragen slechts € 325 miljoen, terwijl de renovatie van onze gebouwen essentieel is om onze CO₂-uitstoot te beperken. Fossiele brandstofsubsidies staan dus de transitie naar een CO₂-neutrale samenleving in de weg.

WELKE ACTIES VERWACHT WWF VAN ONZE TOEKOMSTIGE REGERING?

WWF vraagt onze volgende regeringen de **subsidiëring van fossiele brandstoffen af te bouwen** en te investeren in maatregelen om de transitie naar een meer duurzame maatschappij te begeleiden. Bovendien willen we bekomen dat **België ruim vóór 2050, CO₂-neutraal wordt**. Een klimaatwet kan zorgen voor een kader en rode draad voor het klimaatbeleid, én bewerkstelligen dat de kortetermijndoelstellingen van elke legislatuur de langetermijndoelstelling – CO₂-neutraal worden ruim voor 2050 – van het land niet in de weg staan. Elke regering kan dan binnen het kader van de langetermijndoelstelling bekijken met welke maatregelen ze die doelstellingen wil bereiken. Zo'n wet zou ook de verschillende bedrijfssectoren in staat stellen om in te spelen op de situatie, tijdig de nodige veranderingen te plannen en door te voeren en nieuwe economische kansen te ontwikkelen.

“België moet ruim vóór 2050 CO₂-neutraal worden.”

Ontdek onze eisen voor het klimaat op www.wwf.be/verkiezingen2019/klimaat

Actiegebied Illegale handel

De illegale handel in beschermde wilde dieren en planten, waaronder illegaal gekapt hout, bedreigt tal van soorten, ook in Europa. Welke acties moet België ondernemen in de strijd tegen deze illegale handel?

↑ Rozenhout op de kade van Maroantsetra, Madagascari. Illegaal gekapt in de omgeving van het nationaal park Masoala.

De handel in wilde soorten is sterk gereguleerd. Op mondiaal niveau door de 'Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora' (CITES) en in Europa door de 'European Timber Regulation' (EUTR). Elk doorvoerland of elke afnemer moet zijn rol vervullen en toezien op de naleving van deze regels, ook België.

HET PROBLEEM

Recente informatie over de trends en de concrete rol van België in de handel in wilde soorten is beperkt en weinig toegankelijk. Op vraag van WWF heeft het 'Wildlife Trade Monitoring Network' (TRAFFIC) de beschikbare feiten en cijfers van bedreigde dier- en plantensoorten geanalyseerd voor de periode 2007-2016. De analyse van de legale handel toont aan dat België een belangrijke importeur is. Gegevens van inbeslagnames duiden erop dat België ook een niet te verwaarlozen speler is voor de illegale handel in bedreigde soorten. Daarnaast lijkt er voor bepaalde producten ook een belangrijke

discrepantie te bestaan tussen de legale en illegale handel.

TE WEINIG CONTROLES EN INBESLAGNAMES

België voert legaal grote hoeveelheden beschermd hout in, maar het aantal inbeslagnames van illegaal gekapt hout is zeer klein. Meer nog, daar waar er in de ons omringende landen regelmatig muziekinstrumenten, meubels of decoratiestukken gemaakt van beschermde houtsoorten (zoals rozenhout) in beslag genomen worden, gebeurde dat in de laatste jaren in België niet.

Begin oktober 2018 zond de VRT een reportage uit over de handel in 'bushmeat' (nog altijd te bekijken op vrt.be/vrtnu/: Pano – Aap op het menu). Wekelijks komt er vlees van wilde dieren in België aan via de luchthaven van Zaventem. Slecht een keer per maand worden er gerichte controles uitgevoerd. Daarnaast worden er ook sporadisch en steekproefsgewijs acties op cargovrachters ondernomen. Het illegaal geïmporteerde vlees wordt in beslag genomen, maar er volgen geen sancties.

WELKE ACTIES VERWACHT WWF VAN ONZE TOEKOMSTIGE REGERING?

Om de illegale handel in wilde soorten, waaronder illegaal gekapt hout, in België te stoppen, vraagt WWF de volgende regering om een **nationaal actieplan uit te werken en uit te voeren, de opsporing en controles te versterken en strenge sancties op te leggen**. Hiervoor is het van belang om **de ontwikkelingen in de illegale handel in planten- en diersoorten goed op te volgen**. Daarnaast is het belangrijk om consumenten en bedrijven bewuster te maken van het probleem, zodat ook zij actie kunnen ondernemen. Je koopt dus best geen exotische souvenirs gemaakt van dieren- of plantenonderdelen. Bij aankoop geef je de voorkeur aan gecertificeerd hout. En transportfirma's en online verkoopplatformen bijvoorbeeld, moeten er zich van vergewissen dat de illegale handel geen kansen krijgt via hun bedrijfsactiviteiten.

Ontdek onze eisen voor de strijd tegen de illegale handel in wilde soorten op www.wwf.be/verkiezingen2019/illegale-handel

Actiegebied Landbouw

Het overheersende landbouwmodel heeft verwoestende gevolgen voor de natuur. Onze productiemethoden en consumptiegewoonten hebben niet alleen een impact op het milieu bij ons maar ook in het buitenland, via onze import. Welke maatregelen moet de volgende regering nemen om de impact van ons land te beperken?

HET PROBLEEM

Niet minder dan 44% van de oppervlakte van ons land wordt ingenomen door de landbouw die 10,4% van de Belgische uitstoot van broeikasgassen veroorzaakt. Bovendien tasten onze landbouwmethoden en meststoffen de bodem aan, ze verhogen het risico op erosie en zijn mee verantwoordelijk voor lucht- en watervervuiling. Uit een recent onderzoek in opdracht van WWF blijkt ook dat de Belgische import van voedingsgewassen de voorbije vijf jaar potentieel heeft bijgedragen aan de ontbossing van 4,2 miljoen ha, een oppervlakte van bijna 1,5 keer ons land, voornamelijk in Latijns-Amerika en Zuidoost-Azië.

BIJVOORBEELD, SOJA

Elk jaar verbruikt de Europese burger gemiddeld 61 kg soja. Onverwacht veel. Driekwart van de invoer van soja wordt eigenlijk gebruikt als veevoeder, voornamelijk in intensieve varkensboerderijen en pluimveebedrijven met legbatterijen. Slechts 3% van de geïmporteerde soja wordt rechtstreeks gebruikt voor menselijke consumptie. Studies hebben aangetoond dat in Latijns-

Amerika een gebied zo groot als heel Wallonië gebruikt wordt om aan onze vraag naar soja te voldoen.

OF NOG: CACAO

België is vermaard om zijn pralines. Maar waar komt de cacao vandaan die onze smaakpapillen in vervoering brengt? Meer dan de helft van onze cacao-voetafdruk bevindt zich in een gebied in Ivoorkust ter grootte van het Belgische bosareaal. Kleine producenten leven er in extreme armoede en worden gedwongen om bossen te kappen om hun plantages uit te breiden om rond te komen. Gezien de grote vraag naar cacao in België, is het zeer waarschijnlijk dat onze pralines bijdragen aan de ontbossing in Ivoorkust

WELKE ACTIES VERWACHT WWF VAN ONZE TOEKOMSTIGE REGERING?

Om de impact van ons land te verkleinen, roepen we de toekomstige regeringen op om in het kader van het **nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB)** in elk gewest en elke gemeenschap strategische plannen in te voeren om, onder andere, de vraag naar soja te doen dalen. Die plannen moeten de evolutie naar een minder intensieve veehouderij begeleiden en ervoor zorgen dat we meer autonoom worden voor de productie van diervoeder door bijvoorbeeld meer in te zetten op begrazing en de teelt van alternatieve bronnen van eiwitten. België moet er ook voor zorgen dat de producten die we invoeren niet langer leiden tot ontbossing of aantasting van habitats. **Daarvoor moet er een Europese wet komen en een Belgische strategie tegen geïmporteerde ontbossing.**

Ontdek onze eisen voor een gezondere landbouw op www.wwf.be/verkiezingen2019/landbouw

Actiegebied Natuur in België

In een sterk verstedelijkt land als België vormt het instellen en/of beheren van voldoende verbindingen tussen natuurgebieden een uitdaging, zowel in het binnenland als aan de kust. Welke acties moet België ondernemen voor een gezonde en veerkrachtige natuur?

DE HUIDIGE SITUATIE

In België komt een dier per vierkante kilometer gemiddeld 5 km weg tegen. Soorten die zich verplaatsen op zoek naar voedsel, een geschikt leefgebied of een partner, belanden al gauw onder de wielen of botsen (letterlijk en figuurlijk) tegen een andere, onoverkomelijke hindernis aan. Er vallen zo'n 10 000 000 verkeersslachtoffers (zoogdieren, vogels, amfibieën en reptielen) per jaar volgens de gegevens op waarnemingen.be. (Te) kleine, geïsoleerde populaties zijn niet leefbaar, soorten moeten zich dus kunnen verplaatsen om een gezonde populatie te handhaven.

WAT BETEKENT DIT VOOR ...

... de wilde kat? Wilde katten zijn vaak het slachtoffer van het wegverkeer. Wegen, steden of andere 'obstakels' kunnen populaties van elkaar afsnijden, wat tot het lokaal uitsterven van de soort kan leiden. Net als vele andere diersoorten kan de wilde kat zich niet langer vrij verplaatsen.

... de otter? De habitat van de otter is voor een groot deel gedegradeerd en versnipperd. Veel vochtige zones zijn verdwenen, oevers werden gebetonneerd en rivieren gekanaliseerd en vervuld met onder andere kwik en pcb's. Bovendien vindt de otter in veel regio's onvoldoende voedsel.

... onze kust? Je herinnert je wellicht nog de beelden van de zandkliffen na de stormen op zee begin dit jaar. Dat is een gevolg van onze 'harde' kustlijn: na het strand volgt onmiddellijk een verharding en bebouwing. Zo verliezen we steeds opnieuw waardevolle kusthabitats.

Het is duidelijk dat de huidige aanpak niet werkt: de biodiversiteitsdoelen worden niet gehaald. Het versterken van de verbindingen tussen natuurgebieden, m.a.w. inzetten op connectiviteit, kan hier een antwoord op zijn. Wat de kust betreft, dwingt de klimaatverandering ons na te denken over een natuurlijke verdediging die ons de volgende jaren effectief beschermt: een zachte, dynamische kustlijn die overgaat van zee in strand, duinen en polders: werken met de natuur in plaats van tegen de natuur.

WELKE ACTIES VERWACHT WWF VAN ONZE TOEKOMSTIGE REGERING?

Voor een gezonde en veerkrachtige natuur moeten **grote natuurgebieden met elkaar verbonden worden**. Denk maar aan de **realisatie van grote, natuurlijke verbindingenprojecten in de regio Maas-Rijn**. Of aan het **met elkaar verbinden van beschermde gebieden op land en in zee, en het afbakenen van land-zeereservaten**.

© PH 101% S

© GLOBAL WARMING IMAGE

↑ Natuurlijke verbindingen helpen soorten zich te verplaatsen en zich voort te planten.

'Panda Lives': afspraak met onze politici

Na de voorstellen voor concrete beleidsacties die we formuleerden rond onze vier grote milieuthema's, de publicatie van twee onderzoeken en het debat dat ze op gang brachten over subsidies voor fossiele brandstoffen en geïmporteerde ontbossing, nodigen we politici uit om te reageren en kleur te bekennen: zijn ze van plan om klimaat en milieu ernstig te nemen in de aanloop naar de verkiezingen van mei 2019? Tijd voor onze 'Panda Lives', korte live-interviews met onze politici!

HET CONCEPT

Wat is het antwoord van Belgische politici op cruciale vragen rond natuurbehoud en de strijd tegen de klimaatverandering? In een reeks live-interviews zullen vertegenwoordigers van de verschillende politieke partijen komen vertellen welke acties ze na de verkiezingen van plan zijn te ondernemen om de milieu-uitdagingen waarmee onze planeet wordt geconfronteerd, aan te pakken.

Ga tussen 23 april en 3 mei naar de Facebookpagina van WWF-België (www.facebook.com/WWF.be). Daar kan je live-interviews volgen met politici van zowel Vlaamse als Waalse partijen die zich kandidaat stellen voor de verkiezingen van 26 mei 2019.

De Vlaamse kandidaten zullen in gesprek gaan met Sofie Luyten, beleidsdirecteur van WWF-België, en de Waalse kandidaten zullen geïnterviewd worden door Antoine Lebrun, algemeen directeur. Er zullen ook jongeren van het platform 'Ideas4planet' (zie p. 16) uitgenodigd worden om hun eigen vragen rechtstreeks aan onze politici te stellen.

HET PROGRAMMA

dag	uur	partij
23 april	12.00 u. - 12.30 u.	
23 april	13.00 u. - 13.30 u.	
23 april	16.30 u. - 17.00 u.	
24 april	13.00 u. - 13.30 u.	
25 april	12.00 u. - 12.30 u.	
25 april	13.00 u. - 13.30 u.	
26 april	13.00 u. - 13.30 u.	
30 april	12.00 u. - 12.30 u.	
30 april	13.00 u. - 13.30 u.	
2 mei	13.00 u. - 13.30 u.	
3 mei	13.00 u. - 13.30 u.	

Kan je de interviews niet live bekijken of wil je ze herbekijken nadat ze op onze Facebookpagina zijn uitgezonden? Geen nood! De filmpjes komen ook op onze website: www.wwf.be/verkiezingen2019

Ontdek onze eisen voor meer natuur in België op www.wwf.be/verkiezingen2019/natuur

Jongeren en hoe zij de wereld van morgen zien

De voorbije maanden maakte België kennis met het relatief nieuwe fenomeen van de klimaatmarsen. De grote 'Claim the Climate'-mobilisatie op 2 december zette de toon. Sindsdien werd de beweging steeds groter met steeds dezelfde eis: een ambitieus klimaatbeleid voor België. Ook jongeren laten van zich horen en roepen onze regeringen op om concrete maatregelen te nemen om hun toekomst veilig te stellen.

JONGEREN MAKEN ZICH ZORGEN

Veel ouders vragen zich af of ze hun kinderen moeten aanmoedigen om op straat te komen voor het klimaat. Onderwijs is belangrijk, dat betwist niemand, maar de jongeren die betogen om hun toekomst veilig te stellen, geven een krachtig signaal. Bovendien komt die beweging niet uit de lucht vallen. WWF organiseert al jaren de zogenaamde 'Climate Challenge', een rollenspel voor scholieren die in de huid kruipen van vertegenwoordigers van landen die hun belangen verdedigen tijdens een klimaatconferentie. Het succes bevestigt de grote bezorgdheid van de jongeren over de gevolgen van de klimaatverandering op hun leven. Uit

het onderzoek 'Noir, jaune, blues' dat de RTBF en Le Soir vorig jaar samen voerden, bleek overigens dat het klimaat een van de belangrijkste thema's is voor de bevroagde jongeren. Die stellen vast dat de vorige en huidige generaties de planeet opgebruiken en geen doeltreffende acties ondernemen om daar iets aan te doen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat jongeren de straat op gaan om hun toekomst te vrijwaren.

VAN IDEEËN NAAR POLITIEK DEBAT

De jongeren van vandaag zijn cruciaal voor de wereld van morgen en moeten gehoord worden. De politieke keuzes die vandaag worden gemaakt, zullen immers

- Jongeren laten van zich horen en roepen onze regeringen op om concrete maatregelen te nemen om hun toekomst veilig te stellen.
- ➔ 'Ideas4Planet' is een participatief burgerplatform waarop jongeren ideeën kunnen delen voor een samenleving die zorgvuldig omspringt met het klimaat en de biodiversiteit.

doorslaggevend zijn voor de manier waarop de kinderen en jongeren van vandaag de komende decennia op onze planeet zullen leven. Daarom hebben WWF en GoodPlanet 'Ideas4Planet' gelanceerd, een participatief burgerplatform waarop elke jongere, groep jongeren of school ideeën kan delen voor een samenleving die zorgvuldig omspringt met het klimaat en de biodiversiteit. De jongeren van wie de ideeën het meest gesteund worden, krijgen een uitnodiging om hun vragen te komen stellen aan onze politici tijdens de 'Panda Lives', die rechtstreeks worden uitgezonden op de

Facebookpagina van WWF-België. Stay tuned!

+
INFO

Lees alles over de ideeën van de jongeren voor de planeet op www.ideas4planet.be

“
Fietsauto-
strades”

“
Niet-verkochte,
bederfbare produc-
ten schenken aan
behoefsten”

“
Verbied
dubbele verpak-
kingen”

“
's Nachts de
lichten doven in
bedrijven”

“
Geen toiletten
doorspoelen met
drinkbaar
water”

“
Ecologie-les
op school”

OP HET TERREIN

Gezocht: lijfwacht (m/v) voor panter in Cambodja

In het oosten van Cambodja leeft een van de laatste populaties van de Indo-Chinese panter, een ondersoort die met uitsterven bedreigd is. De panter wordt vooral bedreigd door stropers en de populatie telt intussen nog maar acht dieren. Sinds vijf jaar bestudeert een onderzoeksteam telkens tussen februari en maart hoe het met de panters gesteld is. Op basis van de resultaten kunnen de inspanningen om deze kwetsbare soort te beschermen, geëvalueerd en bijgestuurd worden.

“Sinds de tijger in 2007 uit Cambodja verdween, is de panter de enige overgebleven grote carnivoor in de regio die zorgt voor het evenwicht in zijn ecosysteem.”

Op een dag in februari, die ondanks het vroege uur al verstikkend warm is, komt bioloog Jan Kamler met de motor aan in het hart van het Srepok-woud in de oostelijke vlakten van Cambodja. Wanneer hij zijn helm afzet, glimlacht hij tevreden over het geleverde werk. De elf dagen die hij in het woud heeft doorgebracht om meer dan 100 thermische cameravallen te plaatsen, hebben zijn goed humeur niet verpest, hoewel het rode stof op zijn kleren verraadt dat het extreem droog is in de regio. Voor het vijfde jaar op rij doet hij en zijn medewerkster Susanna Rostro-Garcia onderzoek naar de evolutie van de Indo-Chinese panter, een ondersoort die met uitsterven bedreigd is. *'Sinds 2014 daalt hun aantal elk jaar. Uit ons laatste onderzoek blijkt dat er nog maar acht panthers in Cambodja leven'*, zegt Jan.

DE PANTER, LAATSTE HELD VAN DE OOSTELIJKE VLAKTEN

Een populatie van acht dieren, die morgen misschien voorgoed verdwenen is, is op zich te klein om interessant te zijn voor onderzoekers. Maar de panthers hebben een aantal uitzonderlijke eigenschappen en vormen een belangrijke soort die koste wat kost beschermd moet worden.

Sinds de tijger in 2007 uit Cambodja verdween, is de panter immers de enige overgebleven grote carnivoor in de regio die zorgt voor het evenwicht in zijn ecosysteem. Een rol die hij met brio vervult want de panter is de katachtige met het meest gevarieerde voedingspatroon ter wereld: *'Ons onderzoek toont aan dat hij zo ongeveer alles eet, van bantengs tot zoetwaterkrabben, apen en herten. Hij heeft dus een heel grote impact op zijn ecosysteem. Wanneer hij aanwezig is, gaat het beter met heel zijn omgeving, ook met de planten en insecten'*, legt Jan uit.

Een ander kenmerk dat dit lenige roofdier zo bijzonder maakt, is zijn verschijning: terwijl alle andere Indo-Chinese panthers in vrij dichte en schaduwrijke habitats leven en daarom een zwarte vacht hebben, leeft de panter in Cambodja in een open en droge habitat. Een landschap dat zeldzaam is in Zuidoost-Azië. Zijn rossige vacht met zwarte vlekken past helemaal bij zijn omgeving en maakt hem absoluut uniek in de wereld. Uniek, maar niet onoverwinnelijk.

STROPERERS BLIJVEN DE GROOTSTE BOOSDOENERS

Naast ontbossing, die de panter heeft teruggedrongen in een gebied van amper 8% van zijn oorspronkelijke habitat, is stroperij de grootste oorzaak van de achteruitgang van de populatie. *'De situatie is heel complex omdat vallen spotgoedkoop en gemakkelijk te gebruiken zijn. Eén persoon kan per dag wel honderden vallen uitzetten'*, zegt Jan. Deze vallen, gaande van een eenvoudige ijzerdraad tot zware installaties, doden zonder onderscheid elk dier dat de pech heeft om in de buurt te komen. En hoewel panthers niet het voornaamste doelwit zijn, lopen zij een groot risico aangezien ze dagelijks grote afstanden afleggen.

Om daar iets aan te doen, patrouilleren onze 149 rangers dag en nacht, arresteren ze stroperers en maken ze elke maand gemiddeld 1 000 vallen onklaar. Helaas is dat niet voldoende om het ineensstorten van de biodiversiteit – pijnlijk geïllustreerd door de krimpende panterpopulatie – te voorkomen.

DE WETENSCHAP SCHIET TE HULP

Langs een kleine, onverharde weg brengen Susanna en Jan de laatste cameraval van het jaar aan. *'We plaatsen ze in de buurt van kleinere paden. Op een maand tijd verzamel je een schat aan informatie over dieren, stroperers en vallen ...'*, voegt hij eraan toe. Susanna spant het slot aan om stroperers niet op ideeën te brengen. De camera wordt getest door er op handen en voeten voor te lopen om te zien of hij aanslaat, en dan zitten de elf intense dagen van werken, eten en slapen in het woud erop.

In een latere fase moeten de camera's weer opgehaald worden om de gegevens te bestuderen. Dit werk gebeurt niet alleen voor wetenschappelijke doeleinden. *'WWF analyseert de informatie om een patrouillestrategie voor de rangers uit te tekenen. We verdubbelen onze inspanningen op belangrijke locaties binnen de habitat van de panter'*, legt Milou Groenenberg, onderzoekster bij WWF-Cambodja, uit. Het is de bedoeling om het aantal rangers uit te breiden tot 400 tegen 2022, wanneer de tijger wordt geherintroduceerd. *'Zonder onze teams om dit woud te beschermen, blijft hier over minder dan tien jaar niets meer over. Wij zijn hun enige kans'*, besluit ze vastberaden.

© WWF-CAMBODIA / CHAKREY LIN

↑ Susanna test de laatste cameraval van het seizoen.

→ ACT NOW

Om dat doel te bereiken, hebben we jou nodig! Steun onze inspanningen om de panter en zijn ecosysteem te behouden door een gift te doen op rekeningnummer: **BE02 3101 0430 9240**.
Vrije mededeling: **Panther Cambodja**

FOCUS

Een weeshuis ... voor berenwelpjes

Roemenië mag dan wel het land met de grootste berenpopulatie in Europa zijn, het maakt het de dieren niet gemakkelijk. Jagers, stropers en de vernietiging en versnippering van zijn habitat vormen een bedreiging voor de soort. Elk jaar verliezen heel wat berenjongen zo hun moeder. Op 12 jaar tijd werden al 120 van hen opgevangen door een weeshuis dat steun krijgt van WWF.

De relatie tussen Roemenië en zijn beren is geen pad dat over rozen gaat. De berenjacht, soms aangemoedigd, dan weer oogluikend toegestaan en bij momenten zelfs volledig verboden, heeft sinds lange tijd invloed op de omvang van de berenpopulatie in het land.

In april 2018 stelde de Roemeense regering haar nieuwe beheerplan met nieuwe quota voor de beer voor: elk jaar mogen er 600 beren, of 10% van de totale populatie, geschoten worden. De beslissing wordt als willekeurig beschouwd, aangezien geen enkel wetenschappelijk onderzoek kan bevestigen hoeveel beren er precies in Roemenië zijn. Jagen is alleszins een lucratieve bezigheid die enkel de welgestelden zich kunnen veroorloven. Die zijn bereid om tussen de 5 000 en 8 000 euro te betalen voor het vel van een beer die ze zelf hebben gedood.

WEESBEREN

Jagers, stropers en verkeersongevallen maken elk jaar slachtoffers onder berinnen die nog maar net hun welpen ter wereld hebben gebracht. Die nakomelingen zijn nog veel te jong om in hun eentje te overleven.

Leo Bereczky is een natuurliefhebber die zich het lot van die dieren aantrekt. Het begon allemaal 12 jaar geleden, toen hij drie verweesde welpen in het bos aantrof. Voor hen en voor al hun lotgenoten richtte hij het allereerste weeshuis voor welpen in Europa op. Met de steun van WWF heeft hij sindsdien het leven gered van 120 jonge beren die anders van hongersnood of kou zouden zijn omgekomen.

In de loop der jaren is het weeshuis uitgegroeid tot een referentie op het vlak van het behoud en de terugkeer van beren in het wild. Maar het centrum moet dag na dag vechten om te overleven. Een gebrek aan financiële middelen brengt het fantastische werk van Leo Bereczky regelmatig in gevaar.

Jij kan er mee voor zorgen dat

verweesde beren ook in de toekomst kunnen rekenen op hoogstaande zorg, door een gift te doen op **BE15 1911 5747 6230**
Vrije mededeling:
Weesberen

Maak kennis met de huidige zeven weesberen door op YouTube te zoeken naar 'Eroi printre ursi' (in het Engels ondertiteld).

KIDS

**Landbouw, natuur en kriebelbeestjes. Dat vind je ook in de stad!
Onze WWF-Rangers gingen op verkenning in Gent en Brussel.**

© POL COSMO

DIKKE PRET MET EEN PISSEBED!

Wist je dat er meer dan 30 soorten pissebedden zijn in ons land? 30 WWF-Rangers gingen op safari in Gent en leerden alles over deze bijzondere diertjes. Samen met kunstenaar Pol Cosmo plakten de Rangers ook kleurrijke pissebedden op de huizen in Gent!

INFO

Wil jij ook jouw eigen Pol Cosmo-pissebed op een muur? Ontdek op onze website hoe dat precies moet! www.rangerclub.be/polcosmo

© WWF-BELGIUM

KWEEK JE EIGEN PADDENSTOLEN

In de kelders van Kuregem, een gehucht van Brussel, worden eetbare paddestoelen en microgroenten gekweekt. Onze WWF-Rangers gingen op onderzoek. Ze kregen enkele potten mee naar huis om zelf te kweken en vooral te proeven. Mmm ...

INFO

Ontdek meer activiteiten voor kinderen op www.rangerclub.be

© WWF-BELGIUM

Ontdek alles over de zee en wilde dieren op het WWF-Rangerclubkamp!

We zoeken naar beestjes op het strand, gaan op safari naar het Zwin, speuren naar echte haaiantanden en leren over wilde dieren. Je komt alles te weten over de projecten van WWF en hoe je zelf de natuur kan beschermen. Een week vol avontuur en plezier!

WANNEER? Van 7 tot 12 juli

WAAR? Cadzand, Nederland

LEEFTIJD? Kinderen tussen 7 en 12 jaar
(2de tot 6de leerjaar)

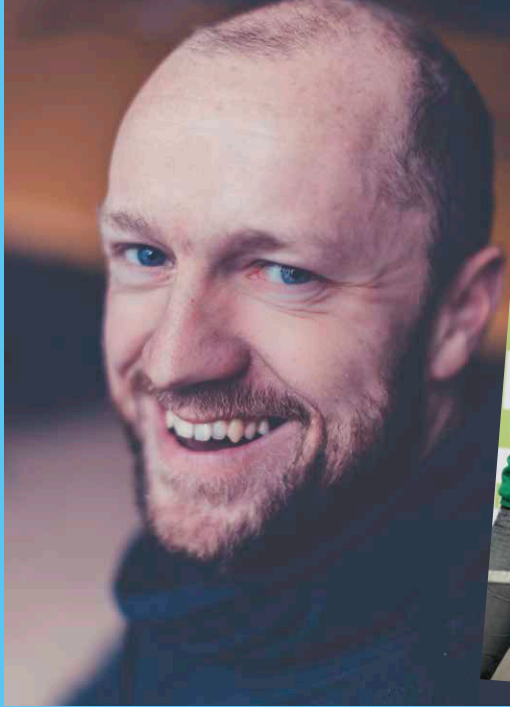

INFO

www.rangerclub.be

In samenwerking met:

© WWF-BELGIUM

#MerciStijn

Op 17 februari moesten we heel plots afscheid nemen van onze collega Stijn. Al negen jaar de meest ontembare en enthousiaste werknemer van WWF, onze superpanda.

Een wilde, grootse planner. Maar ook een doener en een doorzetter. En die combinatie is behoorlijk zeldzaam en leidt tot de meest geweldige resultaten. Bij voorkeur ietwat buiten de lijntjes en een tikkeltje zot.

De leegte is groot, het verdriet ook. Maar er is vooral veel dankbaarheid voor de vele jaren van geweldig samenwerken en dingen creëren. Merci Stijn, om WWF op zijn grondvesten te doen daveren en voor de rock and roll die je in de organisatie bracht.

Rust zacht lieve panda. We vergeten je niet.

Het hele WWF-team

En dan is er natuurlijk 'Radio Oorwoud', het muzikale project dat Stijn op poten heeft gezet. Kinderen leren in de liedjes over actuele milieuthema's, maar ook over hoe cool de natuur wel is. En dat allemaal op kindermaat, zonder het vingertje, dansbaar, een beetje stout en vol humor.

Op 1 maart lanceerden we de derde cd van Radio Oorwoud: 'Vuil! Vuil! Vuil!'. Met maar één doel: kom buiten en ga de natuur in. Op 4 maart ontdekten meer dan 1 300 kinderen en ouders de nieuwe liedjes in Capitoile Gent. Een topconcert en eerbetoon aan opperpanda Stijn.

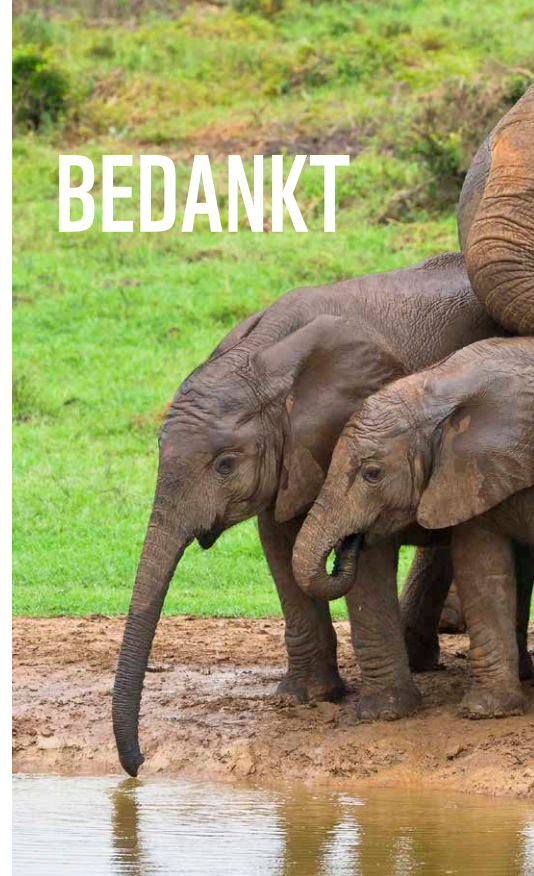
INFO

<https://fanlink.to/vuilvuilvuil>
wwf.be/webshop

© WWF-BELGIUM

BEDANKT

JOUW GIFT IS ONZE KRACHT!

'Onze donateurs zijn fantastisch'. Dat zinnetje is vaak te horen op het kantoor van WWF-België. En elke dag opnieuw zijn jullie daar het levende bewijs van, want het is dankzij jullie dat onze acties steeds weer succesvol zijn. In dit nummer staan twee oproepen voor giften in de kijker waarbij jullie vrijgevigheid ons erg heeft geraakt. Zowel hier bij ons als op het terrein maakt dat een enorm verschil. Dankzij jullie giften verloopt ons werk efficiënter en zijn de resultaten steeds bemoedigender. Jullie vrijgevigheid is onze motivatie. Dus een dikke **dank jullie wel!**

© PETER CHADWICK / WWF

BESCHERMING VAN DE OLIFANTEN IN HET NATIONAAL PARK KAFUE IN ZAMBIA

Bijna 3 000 gulle schenkers hebben de olifanten in het nationaal park Kafue gesteund en hebben ons de kans gegeven om dit jaar een nieuw bloedbad te vermijden. Het park is het grootste en oudste park van Zambia. Er leven ongeveer 6 500 olifanten, een derde van de olifantenpopulatie van heel Zambia. Elk jaar worden er tijdens het droge seizoen enkele tientallen kolossen koudweg afgemaakt in de buurt van het Itezhi Tezhi-meer. Het meer is een van de weinige waterbronnen in de regio die niet opdroogt. De olifantenkuddes die daar verzamelen om te drinken, vormen een gemakkelijk doelwit. Dankzij jullie kunnen we nu onze aanwezigheid versterken om stropers af te schrikken.

Bedankt dat jullie aan onze zijde staan voor de bescherming van deze soort die cruciaal is voor het behoud van de Afrikaanse bossen en savannes. Want een wereld zonder olifanten is ondenkbaar!

© WWF-CAMBODIA

BEHOUD VAN DE IRRAWADDYDOLFIJNEN IN CAMBODJA

Begin januari vroegen we jullie hulp om onze inspanningen voor het behoud van de laatste 92 Irrawaddydolfijnen in Cambodja te ondersteunen. Jullie vrijgevigheid was het duwtje in de rug dat we nodig hadden om onze beschermingsacties verder te zetten en actief te strijden tegen het gigantische damproject waarmee de laatste overgebleven dolfijnen ten dode opgeschreven zouden zijn.

Deze bijzondere walvisachtigen leven te midden van de vloedbossen van de Mekong, een landschap met een ongekennde biodiversiteit en de grootste zoetwatervismigratie ter wereld. Het welzijn van de dolfijnen gaat hand in hand met het welzijn van hun ecosysteem. Daarom worden ze al jaren

nauwlettend in de gaten gehouden door de plaatselijke WWF-afdeling. En we hebben geweldig nieuws voor jullie: midden januari 2019 is er een dolfijntje geboren! We hebben het onlangs opgemerkt tijdens een onderzoek en het verkeert in goede gezondheid. Het is een prachtig teken van hoop en een bijkomend bewijs dat onze acties voor de bescherming van de soort vrucht afwerpt.

Dit nieuwe succes is vooral jullie verdienste. Met jullie steun dragen jullie actief bij aan het voortbestaan van deze ernstig bedreigde soort. Of de bouw van de dam verhinderd kan worden, is nog niet zeker, maar aangespoord door jullie vrijgevigheid geloven wij meer dan ooit in een goede afloop.

Lijkt een wereld zonder de tijger je ook ondenkbaar?

Red de tijger. Nu.

DOE EEN GIFT

TIGER.WWF.BE

BE02 3101 0430 9240

met vermelding van: "Tijger 2019"

OP 26 MEI STEM IK *OOK* VOOR DE PLANEET
www.wwf.be/verkiezingen2019

Hang mij voor
het raam!